

Sygn. akt II CSK 116/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa W. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w S.

przeciwko Województwu [...]

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 września 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 czerwca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania .

UZASADNIENIE

Dokonywana w toku postępowania kasacyjnego, w ramach tzw. przedsądu, ocena skarg kasacyjnych ma na celu wybór takich spraw, które powinny zostać rozpoznane ze względu na interes publiczny. Instytucja przedsądu łączy się ściśle z charakterem skargi kasacyjnej jako szczególnego środka zaskarżenia, uruchamianego nie w ramach instancyjnego toku sprawy, lecz jako środka prawnego nadzwyczajnego służącego do rozpatrzenia wyłącznie kwestii prawnych (materialnych i procesowych) związanych z wydanym przez sąd drugiej instancji orzeczeniem. W związku z tak ukształtowanym modelem zaskarżania prawomocnych orzeczeń, skargę kasacyjną poddano szczególnym rygorom, tak w zakresie podstaw na jakich może być oparta jak i przesłanek, których istnienie przesądza o jej przyjęciu do rozpoznania. Stąd też Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli 1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3. zachodzi nieważność postępowania lub 4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.). W związku z powyższym ustawodawca w art. 398⁴ § 2 k.p.c. nałożył na skarżącego obowiązek sformułowania w skardze kasacyjnej wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania i uzasadnienia tego wniosku; sposób uzasadnienia ma umożliwiać ocenę, czy w danym przypadku spełnione są przesłanki skargi z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest więc ograniczona tylko do tych przesłanek, na nich bowiem Sąd Najwyższy opiera rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie badając zasadności samych podstaw skargi kasacyjnej.

Skarżący odwołał się do przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. to jest występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i potrzeby wykładni przepisów prawa. Przesłankę z pkt 2 art. 398⁹ § 1 k.p.c. skarżący uzasadnił potrzebą wykładni art. 60 i art. 65 § 1 k.c. i wyjaśnienia „czy elementem oświadczenia woli ukierunkowanego na zniweczenie określonego stosunku cywilnoprawnego (oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy) są treści wskazujące

na istnienie przesłanek (przyczyn rozwiązania), od wystąpienia których zależy skuteczność tego oświadczenia”, a także potrzebą wykładni art. 481 § 1 i 2 k.c. i wyjaśnienia, czy powołany przepis ma „zastosowanie także do świadczenia pieniężnego określonego w umowie o dofinansowanie, do której zastosowanie mają przepisy szczególne, wskazujące na szczególny, cywilnoadministracyjny charakter takiej umowy (...) oraz nakładające na organy odpowiedzialne za realizację takiej umowy obowiązek odzyskiwania kwot wpłaconych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (...)”. Powołując się na potrzebę wykładni przepisów skarżący wskazał, iż w sprawie występują istotne zagadnienia prawne związane ze stosowaniem art. 60 i art. 65 § 1 k.c. oraz art. 481 § 1 i 2 k.c.

Zagadnienie prawne, które formułuje skarżący można ocenić jako nadmierne w stosunku do ustalonych okoliczności sprawy, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), skoro wynika z nich, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy skarżący złożył z oznaczonych przyczyn, które w ocenie sądu okazały się nieuzasadnione. Próba zatem utrzymania skuteczności oświadczenia o odstąpieniu od umowy z przyczyny innej, co prawda przewidzianej w umowie, jednak nieobjętej oświadczeniem, a więc nieobjętej zamiarem, czyli wolą strony składającej to oświadczenie, nie może się powieść. Zagadnienie prawne to zagadnienie nowe i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale i dla przedmiotowej sprawy. Do Sądu Najwyższego należy ocena, czy wskazywane przez skarżącego zagadnienie prawne rzeczywiście nim jest i czy jest na tyle istotne, aby skarga kasacyjna została rozpoznana przez ten Sąd. Ocena zagadnienia przedstawionego przez skarżącego takiego wniosku nie usprawiedliwia.

Brak podstaw dla zaakceptowania stanowiska skarżącego co do potrzeby wykładni wskazanych przez niego przepisów w sytuacji gdy stosunek prawny wiążący strony regulowała umowa. Na gruncie obowiązującego orzecznictwa nie budzi wątpliwości, że wykorzystanie instrumentu umownego nadaje wzajemnym prawom i obowiązkom stron oraz powstałym na ich tle roszczeniom charakter cywilnoprawny zatem wyłączenie prawa żądania odsetek za opóźnienie

w spełnieniu świadczenia pieniężnego musiałoby mieć szczególne uzasadnienie prawne, czego jednak skarżący w sugerowanych wątpliwościach powstałych jakoby na tle art. 481 k.c., należycie i dostatecznie nie wykazał.

Z przedstawionych przyczyn, przy uwzględnieniu, że w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą - zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. - Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[aw]